

STENOMUSEN

MEDLEMSBLAD FOR STENO MUSEETS VENNER - JUNI 2000 - NR. 10

Enhjørningen er på plads

Den 23. marts 2000 blev Enhjørningen afsløret ved en festlighed på Steno Museets repos.

Så lykkedes det! Efter en ihærdig og snild indsats fra værkstedets side var Gudrun Steen-Andersens bronzeskulptur af et enhjørninghoved nu kommet op på væggen i gavltrekanten over reposen på 1. sal i Steno Museet.

I 14 dage havde den hængt der med et stort hvidt lagen over hovedet, imens invitationer var udgået til øst og vest om den forestående afsløring. På selve dagen mødte over 100 forventningsfulde gæster op.

Direktør Moesgaard bød velkommen, hvorefter E.B. Thorling kort fortalte om Enhjørningens tilblivelseshistorie og symbolværdi i videnskabshistorisk lys: "På museet viser vi menneskehedens stræben efter forståelse for og viden om naturen under den erkendelse, at vi, netop som vi synes at have forstået lidt mere af verden, konfronteres med nye udfordringer og spørgsmål. Således tror vi undertiden at have set den mystiske Enhjørning langt ude i skoven, men netop som vi synes, at vi er nået tæt på, så ser vi ham blot lidt længere borte i det fjerne."

Herefter var det nu tid at lade sløret falde for skulpturen. Netop som Lars Iburg-Krogh trak i snoren, og det store hvide klæde dalede ned over forsamlingen, gik der et højlydt sus gennem mu-

Billedbugger Gudrun Steen-Andersen og værkstedsleder Lars Iburg-Krogh i færd med at montere Enhjørningen på sin plads i gavltrekanten. (Foto: Hanne Teglbus)

seet. Flere var ganske sikre på at have set Enhjørningen blinke med det ene øje, da sløret faldt.

Lise Gotfredsen fra Institut for Kunstshistorie fortalte efter afsløringen om de gamle sagn om enhjørningen, hvorefter vi alle kastede os over buffeten fra Chili-John. Der var en herlig stemning, og var mad og øl ikke sluppet op, var vi sandsynligvis blevet på museet til langt ud på aftenen. ebt

STENOMUSEN

udgives af Steno Museets Venner. Bladet udkommer 3 - 4 gange årlig og sendes til alle foreningens medlemmer. Stof kan sendes til Steno Museet.

Redaktion:

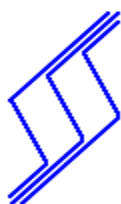
Knud Erik Sørensen (ansv.)
og Hans Buhl

Layout:

Knud Erik Sørensen

Tryk:

Steffensen Offset, Horsens.

C.F. Møllers Allé 100
Universitetsparken, 8000 Århus C
Tlf: 8942 3975, Fax: 8942 3995
E-mail: stenomus@au.dk
Web: www.stenomuseet.dk

Dødsfald

Onsdag den 3. maj fik vi den triste meddelelse, at formand for Steno Museets Venner i perioden 1991-93, lektor Arne Mikkelsen, var afgået ved døden.

Arne Mikkelsen var i 1981 medstifter af foreningen Videnskabshistorisk Museums Venner, forløberen for Steno Museets Venner. Han arbejdede kreativt og utrætteligt for foreningen og dermed museet, indtil sygdom i 1995 tvang ham væk fra arbejdet.

Arne Mikkelsen blev 57 år. Æret være hans minde! SØ

Jubilæum

Ideen bag Stenomusen har vist sig bæredygtig.

I december 1997 udkom første nummer af dette blad. Efter 2½ år har vi nået et lille jubilæum, idet nærværende udgave bærer nummeret 10.

Stenomusen blev skabt som et medlemsblad for Steno Museets Venner, men læses af en langt større skare. Bladets mål er at bringe aktuelt nyt om arrangementerne og dagliglivet på Steno Museet. Gennem bladet er det blevet lettere for de foreningsmedlemmer, som bor i stor afstand fra museet – og alle andre – at holde sig ajour med museets mange tilbud.

Forud for bladets premiere havde foreningens bestyrelse grundige overvejelser vedrørende fremskaffelsen af den stofmængde, der skulle retfærdiggøre udgivelsen, men enhver bekymring desangående har vist sig grundløs. Artiklerne skrives fortrinsvis af museets ansatte og venneforeningens bestyrelse, men spalterne er åbne for alle.

Venneforeningen vil gerne benytte jubilæet til at takke museets medarbejdere for et fortræffeligt samarbejde omkring udgivelsen af dette blad. SØ

Direktørskifte på Steno Museet

Kristian Peder Moesgaard forlader posten og afløses af Kurt Møller Pedersen, fortæller bestyrelsesformand og dekan Karl Pedersen.

Kristian Peder Moesgaard forlader kommandobroen denne sommer. Det bliver altså – regnet fra åbningen – til godt 6 år som leder af Steno Museet. Da Moesgaard er 61 år, kunne det ligne at forlade pladsen i utide, men allerede for år tilbage har Moesgaard fremhævet, at han ikke ville blive på posten i lang tid. At fratrædelsen sker netop nu har private årsager. Desuden skal man huske, at Kristian Peder Moesgaard fra 1979 var med i opbygningen og senere leder af forløberen, Videnskabshistorisk Museum ved Observatoriet, så han har vist af-tjent sin værnepligt i den type jobs.

Under Moesgaards ledelse er Steno Museet blevet en kendt institution, der spiller en væsentlig rolle for formidling af natur- og lægevidenskab. Vi har ikke nået alle mål, bl.a. er statsanerkendelsen stadig et væsentligt, udestående problem, men mange er nået, og med et årligt besøgstal på små 40.000 er

Steno Museet ikke blandt de små.

Moesgaard skal have megen tak for, at han på sin rolige måde har givet Steno Museet en god start.

Moesgaard afleverer snart sine nøgler, men vi har ikke set det sidste til ham. Hvis Steno Museet eller Instituttet kalder, vil han straks komme. I det kommende aktive (er jeg sikker på) pensionistliv vil hans gamle kærlighed, babylonisk astronomi, kunne få fuld opmærksomhed. Det skal der nok komme noget ud af, som vi og andre gerne vil høre om.

En organisme som Steno Museet skal udvikle sig, og vi står aktuelt i en situation, som vil kræve valg. Jeg har ovenfor nævnt vanskelighederne med statsanerkendelsen, men også på en række andre områder er der behov for at trække linier ind i fremtiden op.

Bestyrelsen har fulgt mit forslag om at udpege lektor Kurt Møller Pedersen som direktør for Steno

Museet for en fire-årig periode. Kurt Møller Pedersen er 59 år og har været ansat ved Institut for Videnskabshistorie siden 1. marts 1968.

Jeg vil ikke her introducere Kurt nærmere, idet jeg finder det mere naturligt, at *Stenomusen* lader ham præsentere sig selv, herunder sine ideer om Steno Museets fremtid.

Da jeg (til hans store overraskelse tror jeg) spurgte Kurt Møller Pedersen, om han kunne tænke sig at lede Steno Museet, svarede han straks ja med begejstring. Dog under den forudsætning, at han ikke blot skulle holde stolen varm, men have en rimelig lang periode.

Direktørskiftet vil blive markeret ved et arrangement i august måned. Her vil vi få lejlighed til at sige tak til Moesgaard for hans indsats, og samtidigt byde Kurt Møller Pedersen velkommen. Datoen er endnu ikke fastlagt, men der vil komme indbydelse i god tid. *kp*

Planetarienyt

Planetariet er åbent hele sommeren og har masser af tilbud.

Det har tidligere været annonceret, at Planetariet ville være lukket i en længere periode i løbet af sommeren, men nu viser det sig, at det kun bliver i uge 25! Malerarbejdet i kuplen er nemlig udsat til efter sommerferien pga. tekniske vanskeligheder hos Zeiss i Jena, som skal forestå arbejdet.

Derfor kan vi vise forestillinger som sædvanligt; såvel de faste forestillinger som undervisningsforestillingerne. Dog er fuldmåneaftenen den 16. juni aflyst.

Sommerstjerner

I sommerferien vil vi have to nyheder på det faste program: *Sommerstjerner* og *Længere End Øjet Rækker*. Forestillingen *Sommerstjerner* er udvidet med et afsnit om sommerhimmels mytologi og handler desuden om årstidens stjernehimmel og om dobbeltstjerner.

Længere end øjet rækker

Forestillingen *Længere End Øjet Rækker* er den danske version af undervisningsforestillingen *More Than Meets The Eye*, der havde premiere tidligere på året. Temaet er, at enhver kan nyde at kikke stjerner, uanset om man benytter et teleskop, et observatorium eller bare går ud i sin baghave en stjerneklar nat. Troels Kløvedal, som i mange år har navigeret efter stjernerne, har lagt stemme til den danske oversættelse, og man får mulighed for at nyde stjernerne såvel

som flotte fotos af galakser, stjerneho-
be og -tåger.

Planeter, som perler på en snor

Særarrangementet den 5. maj i anledning af, at Merkur, Venus, Mars, Jupiter og Saturn stod "som perler på en snor", var vel besøgt. Det fine solskinsvejr gjorde, at vi kunne opstille kikkerter på plænen foran museet og vise solpletter. I Planetariet kunne publikum "se planeterne rigtigt" ved en kort særforestilling, som var lavet i dagens anledning.

Fuldmåneaftener

Programmet frem til juni 2001 ligger nu klar. *Stenomusen* og vore netsider fortæller desuden løbende om de forskellige arrangementer i Planetariet.

Soundzzzz

– En lyd-event i planetariet

Den 27. maj var der en speciel koncert i planetariet, arrangeret af Jacob Valdemar, som blandt andet er Kaospilot for tiden. Århusorkestret "Vildensky" spillede live fulgt op af et lydværk på bånd af den svenske kunstner Hanna Hartmann i en planetariesal, som til lejligheden var udstyret med blandt andet hvide lagener på alle stolene.

Ny kuppelfolder

En ny udgave af lærervejledningen "Sådan bruger du Kuplen" er under trykning med de sidste nye undervisningsforestillinger og information om, hvad planetariet har af muligheder for undervisere. Den kan afhentes eller rekvireres ved at ringe til Steno Museet. *arj*

Interaktivt solur

Søndag den 9. april 2000 blev der afsløret et nyt solur i Steno Museets gårdhave.

*Anna Elisabeth Pedersen afslører det interaktive solur.
(Foto: Hanne Teglbus)*

En lidt kølig, overskyet forårssøndag var der inviteret til afsløring af endnu et "værk" på Steno Museet. Denne gang et interaktivt solur opstillet i museets solgård. Soluret er fremstillet af museets værksted efter ide af en af museets fædre, nu afdøde professor Olaf Pedersen, Institut for Videnskabshistorie.

Soluret er skabt som en hyldest til OP, der den 8. april kunne have fejret sin 80 års fødselsdag.

Steno Museets direktør K.P. Moesgaard bød vel-

kommen til denne lidt anderledes begivenhed, idet arrangementet i dag skulle foregå udenfor, og ikke indenfor i museets sædvanlige lokaler. Derfor inviterede Moesgaard nu alle gæster med ud i museets have, hvor "hovedpersonen" er opstillet på sin permanente plads.

Aarhus Universitets rektor, Henning Lehmann, var blevet bedt om at være hovedtaler, og han fortalte kort, og som sædvanlig veloplagt, om OPs ide og tanker bag tilblivelsen af museet.

Moesgaard introducere de derefter OPs datter, Anna Elisabeth Pedersen, som havde fået overdraget den ære at være solurets officielle afslører. Moesgaard nævnte, at museet i hans hjemlige omgivelser altid bliver omtalt som "hans" museum, men at han har erfaret, at museet også af andre omtales som "deres" museum.

Anna Elisabeth takkede for det ærefulde hverv og fortalte, at hendes børn altid omtaler Steno Museet som "bedstefars" museum. Derpå trak hun laget af uret - og der stod det i al sin skinnende kobberglans.

Selvom det var formiddag, og der ikke var sendt mange invitationer ud, kom der alligevel en del gæster til højtideligheden, som blev efterfulgt af formiddagskaffe med brød, ost og kage. Og sandelig om ikke skyerne spredte sig, og solen fik mulighed for at skinne på uret, så Moesgaard kunne demonstrere, at uret rent faktisk virker, og at man både kan aflæse årstid og time på det. *ht*

Referat af

Generalforsamling i Steno Museets Venner den 28. marts 2000 kl. 19.30 på Steno Museet

1. Valg af ordstyrer

K.P. Moesgaard blev valgt med akklamation. Han bemærkede, at generalforsamlingen var lovligt varslet, og at der var et tocifret fremmøde.

2. Formandens beretning

Knud Erik Sørensen redegjorde for foreningens virke. Det havde været et godt år med en livlig aktivitet.

Foreningen havde ydet støtte til:

- udstillingen *Sfærernes harmoni* med 25.000 kr.
- bronzeskulpturen af enhjørningehovedet på væggen ved indgangen til planetariet på 1. sal med 10.000 kr.

Formanden omtalte følgende bogudgivelser:

- Peter Øhrstrøms *Tidens gang i tidens løb*, der er udkommet i en ny udgave.
- Laila Zwisler: *Galilei og Jordens rotation*.
- Hans Buhl: *Sfærernes harmoni*.

samt følgende projekter:

- Aksel V. Nielsen: *Ole Rømer Observatoriets historie*.
- H.C. Ørstedes korte levnedsskildelse fra 1828.
- Ole Knudsen: *Elektromagnetisme 1820-1900*.
- Tycho Brahes *Den nye stjerne*.

Formanden berettede om medlemsbladet *Stenomusen* som en succesfuld kommunikationskanal – også for museet. Den gode kontakt til Jysk Medicin-historisk Selskab gennem Olaf Myhre Jensen blev ligeledes fremhævet.

Et medlem stillede forslag om, at man skulle tilbyde firmaer, der handler med videnskabeligt udstyr, at annoncere i *Stenomusen*.

3. Fremlæggelse af regnskab

Kassereren Poul Gade fremlagde revideret regnskab for 1999. Regnskabet viser et underskud på 27.000 kr., der bl.a. skyldes udgifter på 35.000 kr. til trykning af 1.700 eksemplarer af Peter Øhrstrøms bog samt donationen på 25.000 kr. til særudstillingen.

Medlemstallet viser en lille fremgang fra 309 til 316 medlemmer. Dette dækker over en tilgang på 28 og en afgang på 21.

Regnskabet blev godkendt.

4. Kontingent

Der blev vedtaget et uændret kontingent på 100 kr. om året.

5. Orientering om aktiviteter på Steno Museet

K.P. Moesgaard omtalte den ro, det giver, at særudstillingen *At tælle tiden* strækker sig over et helt år. Der er flere indlagte "events" i udstillingen. Såle-

des åbnede udstillingen den 14. januar, der er nytårsdag efter den julianske kalender. Den 1. marts, som var 300-årsdagen for overgangen til den gregorianske kalender i Danmark, resulterede i en to timer lang radioudsendelse. Den 9. april afsløres et solur i Den medicinhistoriske Urtehave i anledning af Olaf Pedersens 80 års dag. Uret, der er designet af Moesgaard og Lars Iburg-Krogh efter ide af OP, er finansieret af Aarhus Universitet.

Senere på året vil man i en periode få lejlighed til at udstille Ole Rømers pendulur.

Der er planer om en særudstilling om *Mad til mennesker*, der vil være åben februar-september 2001 med Eivind Thorling som ansvarlig. Gennem lektor Henry Nielsen, IVH, der er redaktør på en bog om danske nobelpristagere, er museet gjort bekendt med, at Det Kongelige Bibliotek arbejder på en udstilling om samme emne. Der arbejdes på, at denne udstilling vil kunne flyttes til Steno Museet i 2002. Mellem de store særudstillinger er der overvejelser om at udstille nogle af klenodierne fra magasinerne.

Hans Buhl fortalte, at der ligeledes i 2002 er planer om en udstilling om krudt- og fyrværkerikemi. Titlen kunne blive *Kemi, krudt og kugler*. Hans kunne desuden berette, at museets nydesignede hjemmeside vil være færdig om et par måneder.

Der blev redegjort for nogle personalemæssige ændringer. Moesgaard meddelte, at han pr. 1. august trækker sig tilbage fra posten som direktør for at

kunne få mere tid til familie og studier.

6. Valg af bestyrelsesmedlemmer

På valg var Knud Erik Sørensen og Hans Buhl. Begge blev genvalgt.

7. Valg af bestyrelsessuppleanter

De nuværende suppleanter Olaf Myhre Jensen og Laila Zwisler blev genvalgt.

8. Valg af revisor og revisorsuppleant

Den nuværende revisor C.M. Taisbak og den nuværende revisorsuppleant Jesper Lützen blev begge genvalgt.

9. Eventuelt

Intet at bemærke.

Der var derpå rundvisning i særudstillingen *At tælle tiden* med K.P. Moesgaard og Hans Buhl som engagerede og kyndige vejledere.

bg

Bestyrelse

Hans Ø. Buhl, næstformand

Bragesvej 5, 8230 Åbyhøj - 8615 0949.

Poul Gade, kasserer

Irisvej 30, 8260 Viby J - 8614 3187.

Bjarning Grøn, sekretær

Skovdalen 1, 8800 Viborg - 8667 3281.

Poul Hartvig

Neptunvej 23, 8270 Højbjerg - 8614 8115.

Olaf Myhre Jensen, suppleant

Rylevej 20, 8240 Risskov - 8617 8918.

Knud Erik Sørensen, formand

Grusdalsvej 30, 8700 Horsens - 7565 6356.

Laila Zwisler, suppleant

Spøbjergvej 147, 2. 8220 Brabrand - 8944 9506.

www.stenomuseet.dk

Steno Museets hjemmeside har fra den 1. juni fået nyt design og udvidet indhold.

Forhistorien

Steno Museets nye hjemmeside er udviklet af undertegnede i tæt samarbejde med museumsinspektør Hans Buhl i forbindelse med et eksamensprojekt på MedieKoordinatoruddannelsen på Århus tekniske Skole.

Opgaven var, i samarbejde med en ekstern samarbejdspartner, at udvikle en prototype på en hjemmeside. Dvs. ikke et færdigt produkt, men en lille model, der kan vise eksempler på struktur, indhold, navigation og visuelt design. Prototypen blev så vel modtaget, at jeg blev engageret til at lave en komplet hjemmeside.

Kontakt med museet

At jeg tog kontakt med Steno Museet skyldtes hovedsageligt, at jeg havde meget lyst til at arbejde med formidling af viden og information via internettet. Men derudover kendte jeg museet som et spændende, men også - i hvert fald dengang - lidt overset museum.

Jeg mente, at internettet kunne bruges til dels at gøre museet mere synligt, dels at prøve at formidle noget af al den fantastiske viden, der findes på museet.

Hans Buhl stillede sig villigt til rådighed for at svare på alle mine spørgsmål om museet og dets

virke og har været en fantastisk sparringspartner i forhold til udviklingen af ideerne om formål, målgrupper, opbygning og indhold.

Formål

Intentionen med den nye hjemmeside er at udnytte nogle af internettets muligheder for at gøre opmærksom på museet og dets udstillinger og derigennem styrke billedet af museet som en levende, folkeoplysende og kulturhistorisk institution.

Lidt bredere har ideen været at kunne introducere emnerne videnskabshistorie, medicinhistorie og astronomi og lette tilgangen til stoffet, som man kan møde det både på Steno Museet og generelt.

Idegrundlag

En væsentlig inspiration til hjemmesiderne stammer fra Stenos berømte citat: "Skønt er det vi ser, skønnere det vi har erkendt, men skønnest er det, vi intet ved om."

Denne hyldest til den menneskelige undren som drivkraften bag forskning og udvikling kan stå som

Steno Museet var blandt de første danske museer, som kom på internettet i midten af 90'erne. Men museets hjemmeside har længe trængt til en modernisering. Med offentliggørelsen af den nye hjemmeside afsluttes en gennemgribende renovering og udvidelse, som har varet godt et år, siden de første ideer blev undfanget. Steno Museet vil hermed gerne takke Sidsel Kirketerp, som har designet den nye hjemmeside, for et godt og frugtbart samarbejde

På disse sider giver hun en kort introduktion til de nye sider og nogle af de tanker, der ligger bag. *hb*

signatur for Steno Museet som helhed og afspejler sig i hjemmesidens grundide.

Videnskabernes historie handler om, hvordan mennesket gennem tiderne har undret sig over livet og naturkræfterne. Men den er også historien om, hvordan de videnskabelige opdagelser har påvirket vores opfattelse af os selv og vores plads i det univers, der omgiver os.

Kendskab til videnskabens historie er relevant for at kunne deltage i debatten om nye forskningsmæssige landvindinger. Dette er især relevant i en tid, hvor forskning i høj grad motiveres af samfundsmæssige og økonomiske interesser, og hvor forskning og dagligliv har fjernet sig langt fra hinanden.

Relevansen skabes, når videnskabshistorien bliver placeret i brændpunktet mellem videnskaben og samfundet og dermed er med til at etablere en enhed ved at inddrage dimensioner fra både humanistiske og videnskabelige fagområder.

Intention

Det har været intentionen med hjemmesiden at tilbyde information, præsentation, inspiration og mulighed for kommunikation.

Det skal være muligt både at finde forståelse for helhed og sammenhæng og at fordybe sig, "Surfe" overfladisk over noget, fordybe sig i noget andet, finde ny viden, undres og reflektere og dermed øge interessen og nysgerrigheden for emnet.

Det er ikke meningen, at hjemmesiden skal kunne erstatte et museumsbesøg, men snarere være introducerende – og "smage af mere".

Målgruppe

Hjemmesiden henvender

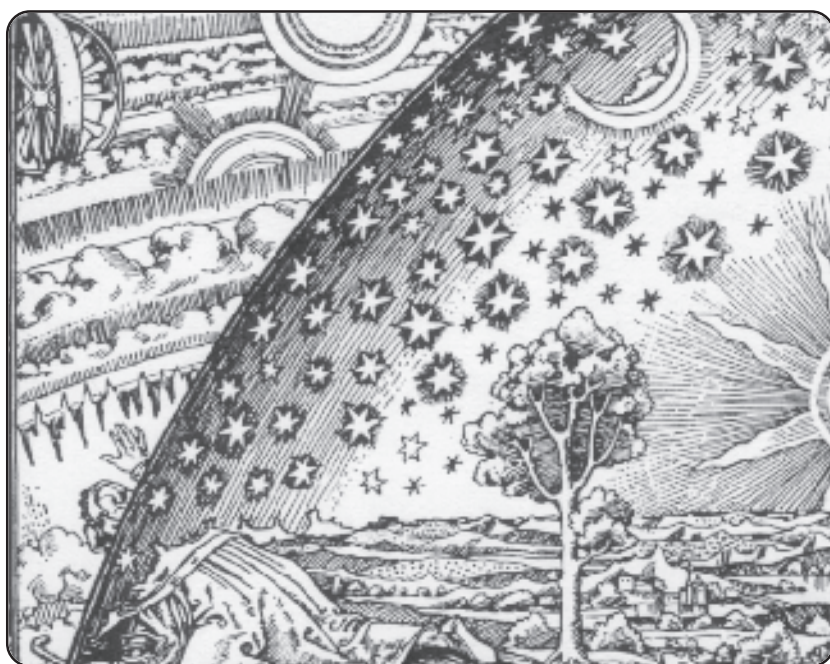
sig hovedsageligt til de publikumsgrupper, der bruger museet i dag - private besøgende med nysgerrighed og interesse for området samt elever og deres lærere.

Der er lagt vægt på, at indholdet skal kunne forstås af mennesker uden faglige forkundskaber, og at det er muligt for både øvede og uøvede internetbrugere at finde rundt på siden med udbytte.

Indhold

Den nye hjemmeside indeholder selvfølgelig alle de praktiske informationer, der også før har været til rådighed på siden, men i en nystruktureret og redigeret form.

En af de største forandringer er, at hjemmesi-

den er blevet udvidet med et „virtuseum“ – et virtuelt museum, hvor forskellige emner i de permanente udstillinger bliver behandlet i et overordnet perspektiv gennem billeder, tekst og samlinger af emne-relaterede links, der peger på andre sider om emnerne.

Et andet område, der har fået en kærlig hånd, er skoletjenestens sider, der er redigeret, så relevant information for undervisere er blevet lettere tilgængelig.

Bl.a. findes der nu forskellige former for inspiration til museumsbesøg. Vi håber også, at skoletjenestens sider sammen med virtuseet kan bruges

direkte i undervisningen, f.eks. i forbindelse med informationssøgning.

Struktur

Hjemmesiden er bygget op med en 3-trinnet „velkomstportal“, der introducerer sidernes grundide: at være en hyldest til undringen. Denne portal skal virke som en tunnel, man bevæger sig igennem, ligesom man går gennem hoveddøren til museet, ind i forhallen og helt ind i foyeren.

I den „virtuelle foyer“ har man, som i det rigtige Steno Museum, mulighed for at vælge mellem de forskellige afdelinger, gå i skolestuen, i planetariet og i urtehaven, spør-

ge i informationen eller kigge på opslagstavlen.

Foyeren er kernesiden, hvorfra underpunkter folder sig ud i nye undermenuer, der indeholder naturlige valgmuligheder fra det særlige område.

Det har været intentionen at skabe mulighed for at bevæge sig frit omkring på siderne uden at fare vild og uden at skulle klikke alt for mange gange. Hvis man er rigtig nysgerrig, vil man kunne opdage små overraskelser gemt rundt omkring – god fornøjelse!

Design

Hjemmesidens grundide illustreres af et træsnit fra *L'Atmosphere* af C. Flammarion, der illustrerer renæssancemenneskets ændrede verdensopfattelse, da det bryder begrænsningerne i det ptolemæiske univers.

Billedet introduceres sammen med Steno-citaten i „tunnelen“, og derved skabes en helhed, der bliver en metafor for undringen.

Jeg har ladet mig inspirere til hjemmesidens udseende af dette billede. Et meget karakteristisk ele-

Kalender

Fredag 14. januar - lørdag 30. december 2000

At tælle tiden – en særudstilling om tidsregning og tidsmåling.

Lørdag 24. juni - søndag 27. august

Minieksperimentarium i skolestuen.

Udstilling i foyeren af en 5,5 meter høj model af den danske raket "Northstar". Raketten er bygget af foreningen Danish Space Challenge, som er med i det internationale kapløb om at sende den første private raket op i 200 kilometers højde.

Søndage i juli og august kl. 12.00

Rundvisning i den medicinhistoriske urtehave.

Søndag 16. juli kl. 20.00 og 21.30

Fuldmåneaften i planetariet. Planetarieleder Ole J. Knudsen fortæller om sommerhimlen og spiller musik under stjernerne.

Tirsdag 15. august kl. 20.00 og 21.30

Fuldmåneaften i planetariet med musik- og billedværkerne *Sorgsang* og *Vækst* af Birgitte Alsted og Helle Nørregaard.

Onsdag 13. september kl. 20.00 og 21.30

Fuldmåneaften i planetariet. Planetarieleder Ole J. Knudsen fortæller om efterårshimlen og spiller musik under stjernerne.

Torsdag 14. september kl. 19.00

Stenoforelæsning ved planetarieinspektør Aase Roland Jacobsen: *Dinosaurernes tid – fra knogler til liv*

Torsdag 12. oktober kl. 19.00

Stenoforelæsning ved lektor Jan Faye: *Tiden går – eller gør den?*

Fredag 13. oktober

Kulturnat og Fuldmåneaften i planetariet. Overraskelser hele aftenen under stjernerne. Kun adgang med Kulturnattens adgangstegn.

Sfærernes harmoni i København

Det er nu muligt at gense særudstillingen *Sfærernes harmoni* på Musikhistorisk Museum i København.

Efter at have været udstillet på Orion Planetarium i Jels hele foråret er udstillingen *Sfærernes harmoni* – en udstilling om

forholdet mellem musik og fysik nu flyttet til Musikhistorisk Museum, Åbenrå 30, 1124 København K, hvor den frem til den 30.

oktober kan ses alle dage kl. 13-15.50, undtagen torsdag, hvor museet er lukket.

hb